

บทที่ 4

ผลการทดลองและการวิเคราะห์ผล

การทดสอบการทำงานของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากระแสตรง โดยวัดความเร็วกับแรงดันที่เจนเนอเรเตอร์ผลิตได้ โดยใช้เครื่องวัดความเร็วแบบแสงเป็นตัววัดความเร็ว รอบ ต่อ นาที ของล้อรถจักรยาน

โดย

$$\begin{aligned} \text{เส้นรอบวงของล้อรถ} &= 2\pi r \\ &= 2\pi(0.29) \\ &= 1.822 \text{ เมตร} \end{aligned}$$

$$\text{ความเร็ว (km/hr)} = (\text{ความเร็ว (rpm)}) \cdot (60/1000) \cdot (1.822)$$

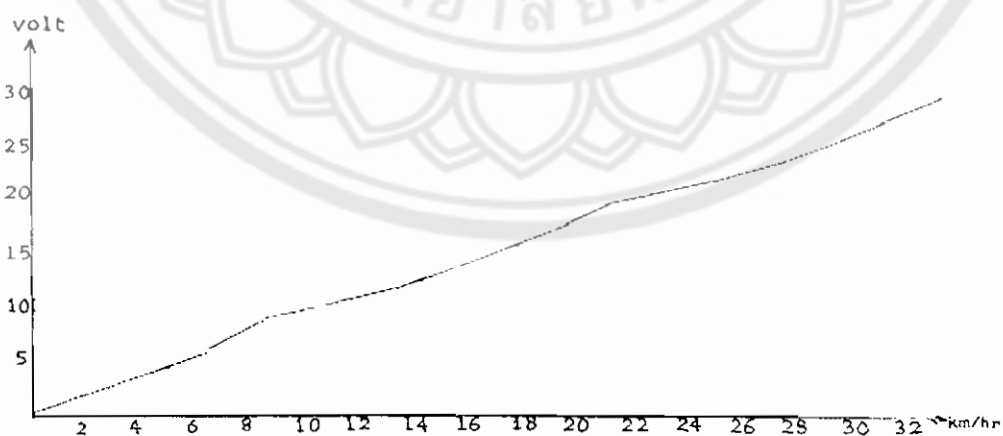

รูปที่ 4.1 รัศมีล้อรถจักรยาน

4.1 ผลการทดลองวัดความเร็วกับแรงดันกระแสตรงที่ได้จากเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบใหม่

ตารางที่ 4.1 ผลการทดลองวัดความเร็วกับแรงดันกระแสตรงที่ได้จากเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบใหม่

แรงดันที่ผลิตได้ (volt)	ความเร็ว (rpm)	ความเร็ว (km/hr)
6	57.3	6.23
8	76.7	8.37
10	97.6	10.65
12	121.3	13.25
14	143.6	15.68
16	163.5	17.85
18	178.9	19.54
20	195.7	21.37
22	228.0	24.89
24	252.0	27.51
26	271.8	29.68
28	281.7	30.76
30	307.8	33.61
Max 36.7	368.0	40.18

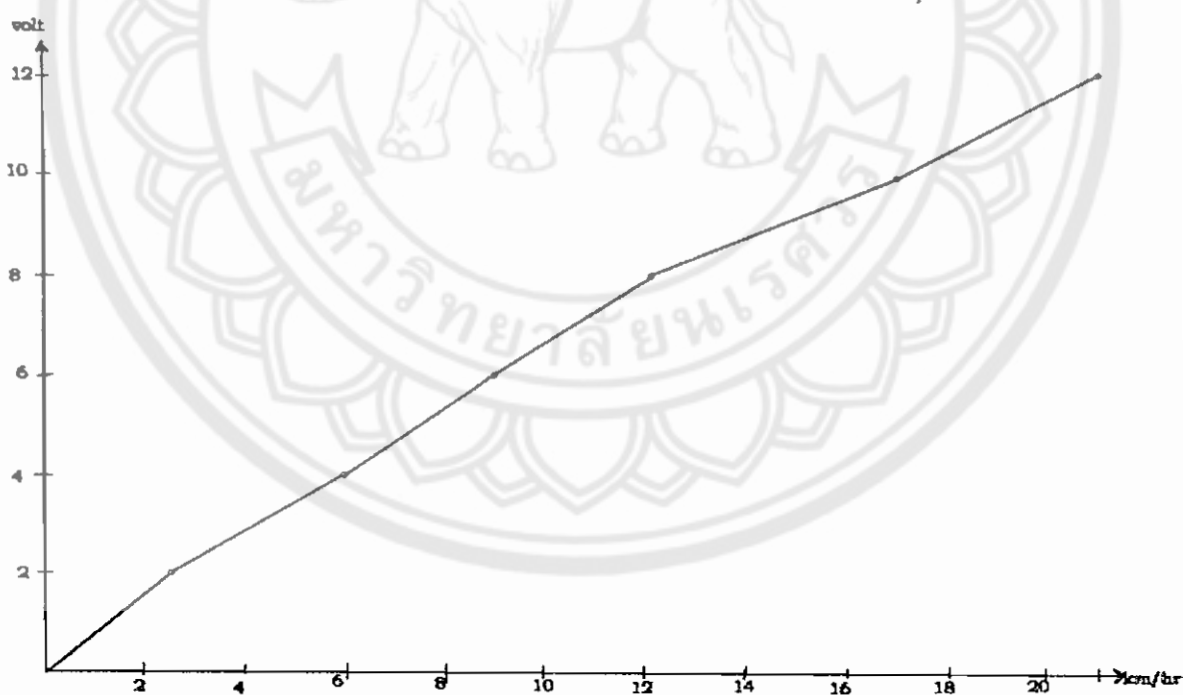
รูปที่ 4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วกับแรงดันกระแสตรงที่ได้จากเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบใหม่

4.2 ผลการทดลองวัดความเร็วกับแรงดันกระแสตรงที่ได้จากเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบเก่า

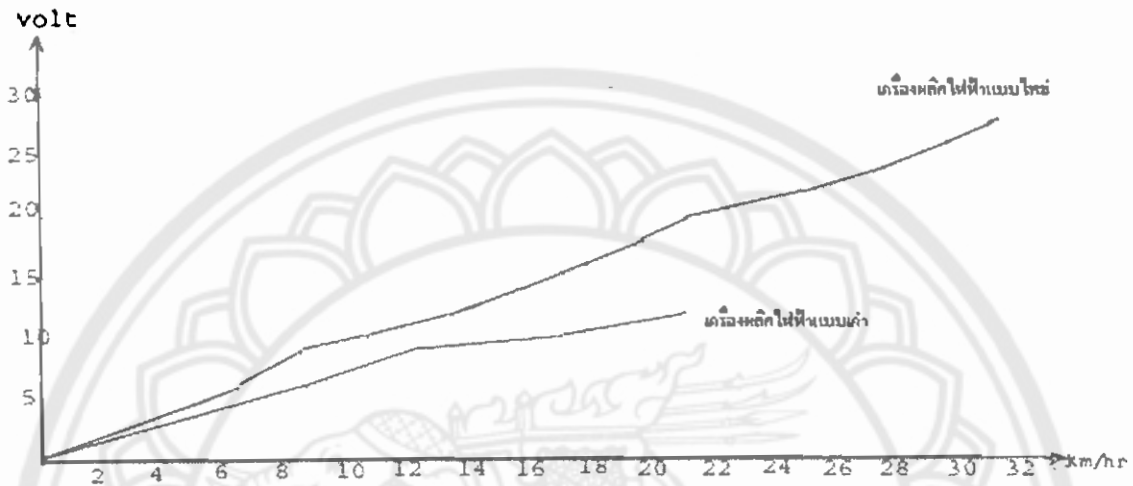
จากการทดสอบการทำงานของเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบเก่าเราสามารถ บันทึกผลการทดลอง ซึ่งวัดค่าความเร็วกับแรงดันที่ผลิตออกมาได้ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการทดลองวัดความเร็วกับแรงดันกระแสสลับที่ได้ของเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบเก่า

แรงดันที่ผลิตได้ (volt)	ความเร็ว (rpm)	ความเร็ว (km/hr)
6	83.5	9.12
8	112.7	12.3
10	156.1	17.8
12	195.9	21.4

รูปที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วกับแรงดันกระแสสลับที่ได้จากเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบเก่า

รูปที่ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วกับแรงดันกระแสตรงที่ได้จากเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบใหม่ และแบบเก่า

จาก กราฟทั้ง 2 เส้นจะเห็นได้ว่า เครื่องผลิตไฟฟ้าแบบใหม่ สามารถผลิตแรงดันไฟฟ้าได้มากกว่าแบบเก่า โดยเมื่อเปรียบเทียบที่แรงดันเท่าแล้ว ถ้าใช้เครื่องผลิตไฟฟ้าแบบเก่าจะต้องทำความเร็วมากกว่า เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบใหม่ จึงจะทำให้สามารถผลิตไฟฟ้าได้เท่ากัน

เช่น ถ้าต้องการผลิตแรงดันไฟฟ้าให้ได้ 10 โวลต์ เท่ากัน เครื่องผลิตไฟฟ้าแบบใหม่ จะทำความเร็ว 10.65 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่ถ้าใช้เครื่องผลิตไฟฟ้าแบบเก่าจะต้องทำความเร็ว 17.8 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จึงจะสามารถผลิตแรงดันไฟฟ้าได้ 10 โวลต์ ที่ความเร็ว 17.8 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ถ้าใช้กับเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบใหม่ จะสามารถผลิตแรงดันได้ ถึง 16 โวลต์

4.3 ผลการทดลองการชาร์จด้วยเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบใหม่ที่ความเร็วต่าง ๆ

ตารางที่ 4.3 ผลการทดลองการชาร์จด้วยเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบใหม่ที่ความเร็ว 15 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ความเร็วของจักรยาน 15 กิโลเมตรต่อชั่วโมง			
เวลา (นาที)	แรงดันที่แบตเตอรี่ ขณะชาร์จ (โวลต์)	กระแสที่ผ่านแบตเตอรี่ (มิลลิแอมป์)	แรงดันที่ใช้ชาร์จแบตเตอรี่ (โวลต์)
0	5.38	150	6.22
10	5.43	110	6.28
20	5.45	100	6.29
30	5.46	100	6.29
40	5.47	100	6.30
50	5.48	95	6.30
60	5.50	95	6.31
70	5.51	95	6.31
80	5.52	95	6.31
90	5.52	95	6.31
100	5.53	95	6.32
110	5.54	95	6.32
120	5.55	95	6.32
130	5.56	95	6.32
140	5.56	95	6.32
150	5.57	94	6.33
160	5.57	94	6.33
170	5.58	94	6.33
180	5.59	94	6.33
190	5.60	94	6.33
200	5.61	94	6.33
210	5.62	94	6.33
220	5.62	94	6.33
230	5.63	94	6.33
240	5.64	93	6.34

เวลา (นาทีก)	แรงดันที่แบตเตอรี่ขณะ ชาร์จ (โวลท์)	กระแสที่ผ่านแบตเตอรี่ (มิลลิแอมป์)	แรงดันที่ใช้ชาร์จแบตเตอรี่ (โวลท์)
250	5.64	93	6.34
260	5.65	93	6.34
270	5.66	93	6.34
280	5.66	93	6.34
290	5.67	93	6.34
300	5.68	93	6.34
310	5.68	93	6.34
320	5.69	92	6.35
330	5.70	92	6.35

จากผลการทดลองตารางที่ 4.3 แสดงถึงการชาร์จแบตเตอรี่ด้วยความเร็วคงที่ที่ 15 กิโลเมตรต่อชั่วโมง กระแสช่วงแรกที่ชาร์จจะสูง และค่อยๆ ลดลงเนื่องจาก ค่าความต้านทานภายในของแบตเตอรี่สูงขึ้น กระแสสูงสุดที่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบใหม่ผลิตได้ที่ความเร็ว 15 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ประมาณ 150 มิลลิแอมป์ สามารถชาร์จแบตเตอรี่ให้เต็มได้ภายในระยะเวลา 330 นาที หรือ 5.5 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.4 ผลการทดลองการชาร์จด้วยเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบใหม่ที่ความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ความเร็วของจักรยาน 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง			
เวลา (นาทีก)	แรงดันที่แบตเตอรี่ ขณะชาร์จ (โวลท์)	กระแสที่ผ่านแบตเตอรี่ (มิลลิแอมป์)	แรงดันที่ใช้ชาร์จแบตเตอรี่ (โวลท์)
0	5.38	300	6.22
10	5.42	250	6.29
20	5.45	248	6.32
30	5.47	245	6.32
40	5.50	245	6.32
50	5.54	240	6.33
60	5.57	240	6.33
70	5.60	240	6.33

เวลา (นาที)	แรงดันที่แบตเตอรี่ ขณะชาร์จ (โวลต์)	กระแสที่ผ่านแบตเตอรี่ (มิลลิแอมป์)	แรงดันที่ใช้ชาร์จแบตเตอรี่ (โวลต์)
80	5.62	235	6.34
90	5.65	235	6.34
100	5.67	235	6.34
110	5.69	235	6.35
120	5.70	230	6.35

จากผลการทดลองตารางที่ 4.4 แสดงถึงการชาร์จแบตเตอรี่ด้วยความเร็วคงที่ ที่ 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง กระแสสูงสุดที่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบใหม่ผลิตได้ที่ความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ประมาณ 300 มิลลิแอมป์ สามารถชาร์จแบตเตอรี่ให้เต็มได้ภายในระยะเวลา 120 นาที หรือ 2 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.5 ผลการทดลองการชาร์จด้วยเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบใหม่ที่ความเร็ว 25 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ความเร็วของจักรยานที่ 25 กิโลเมตรต่อชั่วโมง			
เวลา (นาที)	แรงดันที่แบตเตอรี่ ขณะชาร์จ (โวลต์)	กระแสที่ผ่านแบตเตอรี่ (มิลลิแอมป์)	แรงดันที่ใช้ชาร์จแบตเตอรี่ (โวลต์)
0	5.38	400	6.22
10	5.44	340	6.29
20	5.48	330	6.31
30	5.52	330	6.31
40	5.55	330	6.32
50	5.58	320	6.32
60	5.61	320	6.32
70	5.65	320	6.32
80	5.68	320	6.33
90	5.70	310	6.33

จากผลการทดลองตารางที่ 4.5 แสดงถึงการชาร์จแบตเตอรี่ด้วยความเร็วคงที่ ที่ 25 กิโลเมตรต่อชั่วโมง กระแสสูงสุดที่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบใหม่ผลิตได้ด้วยความเร็ว 25 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ประมาณ 400 มิลลิแอมป์ สามารถชาร์จแบตเตอรี่ให้เต็มได้ภายในระยะเวลา 90 นาที หรือ 1.5 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.6 ผลการทดลองการชาร์จด้วยเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบเก่าที่ความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ความเร็วของจักรยานที่ 25 กิโลเมตรต่อชั่วโมง			
เวลา (นาที)	แรงดันที่แบตเตอรี่ขณะชาร์จ (โวลต์)	กระแสที่ผ่านแบตเตอรี่ (มิลลิแอมป์)	แรงดันที่ใช้ชาร์จแบตเตอรี่ (โวลต์)
0	5.38	100	6.22
20	5.44	80	6.25
40	5.48	75	6.28
60	5.50	74	6.29
80	5.52	74	6.29
100	5.54	74	6.29
120	5.54	73	6.29
140	5.56	73	6.29
160	5.57	73	6.29
180	5.59	73	6.29
200	5.60	73	6.29
220	5.61	73	6.30
240	5.63	72	6.30
260	5.65	72	6.30
280	5.65	72	6.30
300	5.66	72	6.30
320	5.68	72	6.31
340	5.68	72	6.31
360	5.69	71	6.31
380	5.69	71	6.31
400	5.70	71	6.31

จากผลการทดลองตารางที่ 4.6 แสดงถึงการชาร์จแบตเตอรี่ด้วยความเร็วคงที่ ที่ 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง กระแสสูงสุดที่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบใหม่ผลิตได้ที่ความเร็ว 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ประมาณ 100 มิลลิแอมป์ สามารถชาร์จแบตเตอรี่ให้เต็มได้ภายในระยะเวลา 400 นาที หรือ 6.6 ชั่วโมง

จากผลการทดลองการชาร์จแบตเตอรี่ ด้วยความเร็วต่างๆ กันจะพบว่าเมื่อความเร็วของการปั่นเพิ่มขึ้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าก็จะสามารถจ่ายกระแสได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

4.4 ประสิทธิภาพทางไฟฟ้าของเครื่องชาร์จแบตเตอรี่

เนื่องจากการชาร์จประจุให้กับแบตเตอรี่นั้นเครื่องชาร์จจะเป็นเครื่องที่ทำหน้าที่ป้องกันการชาร์จเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้นกับแบตเตอรี่และคอยควบคุมแรงดันให้คงที่ ดังนั้นจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะทำให้เครื่องชาร์จแบตเตอรี่ ไม่เกิดความร้อนขึ้นซึ่งความร้อนที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจาก loss ต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในเครื่องชาร์จแบตเตอรี่ ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องหาประสิทธิภาพของเครื่องชาร์จแบตเตอรี่ เพื่อดูความสามารถในการชาร์จ

แรงดันที่เข้าวงจรชาร์จจะผ่านการ รักราระดับแรงดันด้วยไอซี 7808 ได้แรงดันที่คงที่ ที่ประมาณ 7.9 โวลต์ เข้าไปเลี้ยงวงจร และชาร์จแบตเตอรี่ ขณะชาร์จแบตเตอรี่ มีแรงดันที่ออกจากวงจรชาร์จแบตเตอรี่ ประมาณ 6.22 โวลต์ กระแสที่ผ่านเข้ามาในวงจร และกระแสที่ใช้ชาร์จแบตเตอรี่มีค่าเท่ากัน

ประสิทธิภาพ

$$\begin{aligned} \text{ประสิทธิภาพ} \quad \eta &= \frac{\text{พลังงานที่ชาร์จเข้าไป}}{\text{พลังงานที่ใช้}} \\ &= \frac{6.22 \cdot I}{7.9 \cdot I} \\ &= 0.787 \quad \text{หรือ} \quad 78.7\% \end{aligned}$$